

“ТАСДИҚ МЕКУНАМ”

Ректори Донишгоҳи
технологии Тоҷикистон

д.и.и., и.в. проф. Раҳмонзода З.Ф.

соли 2025

ХУЛОСАИ

ДОНИШГОҲИ ТЕХНОЛОГИИ ТОҶИКИСТОН

Диссертатсияи доктор фалсафа (PhD)-и Шохзода Назира Изатулло дар мавзӯи «Таъмини самаранокии идоракунии истифодаи сармоягузориҳои хориҷӣ дар низоми хизматрасониҳои экологӣ» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯи ихтисоси 6D050700 – Менечмент (6D050704 - ташкил ва идоракунии корхонаҳо, низомҳо ва комплексҳо) дар кафедраи иқтисод ва идораи Донишгоҳи технологии Тоҷикистон иҷро шудааст.

Дар чараёни омода намудани диссертатсия Шохзода Назира Изатулло солҳои 2022-2025 зинаи таҳсилоти доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯи ихтисосро дар Донишгоҳи технологии Тоҷикистон аз рӯи ихтисоси 6D050700 – Менечмент хатм намудааст.

Шохзода Назира Изатулло соли 2014 зинаи таҳсилоти бакалавриатро дар Донишгоҳи технологии Тоҷикистон аз рӯи ихтисоси менечмент иқтисодиёт ва идора дар корхона хатм намуда, солҳои 2014-2016 зинаи магистратураи ҳамин Донишгоҳро аз рӯи ихтисоси иқтисодиёт, менечменти молиявӣ хатм намудааст.

Тибқи қарори Шурои олимони Донишгоҳи технологии Тоҷикистон аз 31-уми декабри соли 2022 бо қарори № 38/А мавзӯи диссертатсияи докторант PhD-и Шохзода Назира Изатулло тасдиқ карда шудааст.

Роҳбари илмӣ – Досиев Маҳмадшоҳ Назарович, номзади илмҳои иқтисодӣ, дотсент, мудири кафедраи идоракунии молияи давлатӣ ва иқтисоди рақамии Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад.

Аз рӯи натиҷаҳои экспертизаи диссертатсия дар мавзӯи «Таъмини самаранокии идоракунии истифодаи сармоягузориҳои хориҷӣ дар низоми хизматрасониҳои экологӣ» чунин хулоса бароварда шуд:

1. Мутобиқати ихтисос ва номи мавзӯ ба шиносномаи ихтисос ва муҳтавои диссертатсия.

Диссертатсияи Шохзода Назира Изатулло ба омӯзиши масъалаҳои «Таъмини самаранокии идоракунии истифодаи сармоягузориҳои хориҷӣ дар

низомии хизматрасониҳои экологӣ» бахшида шуда, мавзӯ ва мазмуни таҳқиқоти диссертатсионӣ бо шиносномаи ихтисоси доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯи ихтисоси 6D050700 – Менечмент (6D050704 - ташкил ва идоракунии корхонаҳо, низомҳо ва комплексҳо) мувофиқат мекунад.

Натиҷаҳои аз ҷониби муаллиф дар таҳқиқот бадастовардашуда ба бандҳои шиносномаи ихтисоси зикршуда мутобиқат мекунад. Натиҷаҳои диссертатсия дорои аҳамияти баланди илмию амалӣ буда, ба рушди илми иқтисодӣ сахм хоҳанд гузошт.

2. Мубрам будани мавзӯи диссертатсия. Сармоягузориҳои хориҷӣ ба сифати яке аз сарчашмаи муҳими маблағгузорӣ барои кишварҳои рӯ ба рушд хизмат намуда, норасоии захираҳои молиявиро дар иқтисоди миллӣ коҳиш медиҳад. Ин ба имконияти татбиқи лоиҳаҳои бузурги инфрасохторӣ, истеҳсоли, иҷтимоӣ ва экологӣ мусоидат мекунад, ки танҳо тавассути захираҳои дохилӣ амали намудани онҳо номумкин аст. Сармоягузориҳои хориҷӣ воситаи муҳими тавсеаи ҳамгирии иқтисоди миллӣ ба иқтисодиёти ҷаҳонӣ мебошад.

Бо вучуди мавҷудияти имкониятҳои воқеӣ барои рушди низомии хизматрасониҳои экологӣ дар ҚТ, идоракунии самараноки сармоягузориҳои хориҷӣ бо як қатор мушкилоти мураккаби ташкилӣ, ҳуқуқӣ, институтсионалӣ, иқтисодӣ ва маърифатӣ рӯ ба рӯ мебошад. Дар Ҷумҳурии Тоҷикистон идоракунии самараноки сармоягузориҳои хориҷӣ дар соҳаи хизматрасониҳои экологӣ бо якчанд мушкилот рӯ ба рӯ аст. Аз ҷумла, номукамалии қонунгузорӣ ва набудани заминаи устувори ҳуқуқӣ; маҳдуд будани имтиёзҳои андозию гумрукӣ ва дастгирии давлатӣ; нокифоя будани инфрасохтори техникӣ ва идоракунии муосир барои татбиқи лоиҳаҳои экологӣ; маҳдуд будани воридоти технологияҳои сабзу инноватсионӣ ва истифодаи таҷрибаи пешрафтаи давлаҳои хориҷӣ; инчунин дастрас набудани маълумоти оморӣ ва таҳлилӣ дар ин соҳа қабули қарорҳои муассирро мушкил месозад.

Барои самаранок идора намудани сармоягузориҳои хориҷӣ дар сатҳи рисолаи диссертатсионӣ муаллиф чунин амалҳоро зарур шуморидааст, ки қонунгузорӣ такмил дода шуда, низомии ҳавасмандгардонии сармоягузорон густариш ёбад, инфрасохтори муосир ва технологияҳои сабз ворид гарданд, ҳамзамон низомии таҳлил ва мониторинг дар соҳаи хизматрасониҳои экологӣ рушд кунад. Ин чораҳо имкон медиҳанд, ки ҷалби сармояи хориҷӣ афзоиш ёбад ва самаранокии истифодаи захираҳои табиӣ баланд бардошта шавад.

Дар ин замина, дар сатҳи рисолаи диссертатсионӣ гузаронидани таҳқиқи назариявӣ методологии идоракунии сармоягузориҳои хориҷӣ, арзёбии вазъи амалии ҷалб ва истифодаи онҳо дар Тоҷикистон, омӯзиши таҷрибаи пешқадами байналмилалӣ ва таҳияи тавсияҳои амалӣ барои такмили механизмҳои идоракунии дорои аҳамияти илмию амалӣ ва амалию стратегӣ мебошад.

Махсусан зарур аст, ки модели муассири менечменти сармоягузорӣ дар соҳаи хизматрасониҳои экологӣ бо дарназардошти хусусиятҳои иқтисодии миллий, имкониятҳои рақамисозии равандҳои идоракунии ва рушди ҳамкорӣ бо бахши хусусӣ таҳия ва татбиқ гардад.

Бо назардошти он ки вобаста ба масъалаи мазкур дар илми иқтисодиёт, бахусус идоракунии самараноки сармоягузорӣ дар низоми хизматрасониҳои экологӣ ҳанӯз таҳқиқоти ҳамачонибаи мустақим дар шароити Тоҷикистон гузаронида нашудааст, мавзӯи диссертатсионии Шохзода Н.И., аҳамияти баланди назариявӣ ва амалӣ дошта, ба ҳалли масоили идоракунии сармоягузорӣ дар умум ва муайяну баргараф намудани монеаҳо ва мушкилотҳо дар идоракунии сармоягузори хориҷӣ дар низоми хизматрасониҳои экологӣ, такмили механизми ташкилӣ-иқтисодии идоракунии сармоягузори хориҷӣ дар низоми хизматрасониҳои экологӣ, истифодаи технологияҳои рақамӣ дар идоракунии сармоягузо-риҳои хориҷӣ дар низоми хизматрасониҳои экологӣ мусоидат менамояд.

3. Алоқамандии мавзӯи диссертатсия ба самтҳои афзалиятноки рушди илм, техника ва технология дар ҷумҳурӣ. Мавзӯи таҳқиқоти диссертатсионӣ дар доираи барномаҳои рушди иҷтимоӣ-иқтисодӣ тасдиқшудаи давлатӣ, зербанди 3 Самтҳои афзалиятноки таҳқиқоти илмӣ ва илмию техникӣ дар ҚТ барои давраи то соли 2030, Стратегияи миллии рушди ҚТ барои давраи то соли 2030, Барномаи миёнамуҳлати рушди ҚТ барои солҳои 2021-2025, ҳамчунин мавзӯи таҳқиқот дар доираи Стратегияи рушди «иқтисоди сабз» дар ҚТ барои солҳои 2023-2037 иҷро гардидааст.

4. Мутобиқати теъдод ва мазмуни интишороти натиҷаҳои илмӣ ба мухтавои диссертатсия ва автореферати он.

Муқаррароти асосӣ ва хулосаҳои диссертатсия дар 21 кори илмӣ, аз ҷумла 11 мақола дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон нашр гардидаанд, ки ба талаботи банди 35-уми Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, №267 тасдиқ шудааст, мувофиқат мекунанд. Номгӯи муҳимтарин қорҳои, ки моҳияти илмии диссертатсияро инъикос менамоянд, инҳоянд:

Рӯйхати интишороти доғалаб аз рӯи мавзӯи диссертатсия:

I. Мақолаҳо, ки дар маҷаллаҳои тақризшаванда ва тавсиякардаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба таърифи расидаанд:

[1-М]. Шохзода Н.И., (Шоева Н.И.) Досиев М.Н. Государственное регулирование развития экологического предпринимательства как фактор рынка экологических услуг [Матн] / Н.И. Шохзода, М.Н. Досиев // Паёми

Донишгоҳи технологии Тоҷикистон. – 2022. -№ 4/1. - С. 167-174. ISSN 2707-800.

[2-М]. Шоҳзода Н.И. (Шоева Н.И.). Особенности развития финансового рынка Республики Таджикистана [Матн] / Н.И. Шоҳзода, // Паёми Донишгоҳи технологии Тоҷикистон (бахши илмҳои гуманитарӣ ва педагогикаи касбӣ).- 2022. - № 10(2). - С. 79-83 ISSN.

[3-М]. Шоҳзода Н.И. Теоретические аспекты формирование рынка экологических услуг [Матн] / Н.И. Шоҳзода // Паёми молия ва иқтисоди Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон. - 2023. №3 (37). - С. 356-363. ISSN 2664-0651.

[4-М]. Шоҳзода Н.И., Чалолов А. Механизми ташкили ва идоракунии бозори хариди давлатӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон. [Матн] / Н.И. Шоҳзода, А.Чалолов // Паёми молия ва иқтисоди Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон. -2023. - №1 (35). - С. 447-454. ISSN 2664-0651.

[5-М]. Шоҳзода Н.И. Таҷрибаи хориҷии иштироки сармояи хориҷӣ дар ташаккули бозори хизматрасониҳои экологӣ. [Матн] / Н.И. Шоҳзода // Паёми Донишгоҳи давлатии тичорати Тоҷикистон. – 2023. -№ 3/1. - С. 292-302. ISSN 2308-054X.

[6-М]. Шоҳзода Н.И., Досиев М.Н. Изучение и реализации зарубежный опыт развития форм экологического предпринимательства в Респубблики Таджикистан. [Матн] Н.И. Шоҳзода, М.Н. Досиев, // Паёми Донишгоҳи давлатии тичорати Тоҷикистон. – 2023. - № 4/2. – С. 154-158. ISSN 2308-054X.

[7-М]. Шоҳзода Н.И. Мушкилот ва роҳҳои ҳалли ҷалби сармоягузори хориҷӣ ба бозори хизматрасониҳои экологии Ҷумҳурии Тоҷикистон. [Матн] / Н.И. Шоҳзода // Паёми Донишгоҳи технологии Тоҷикистон. – 2024. - № 4/1. – С. 254-260. ISSN 2707-800.

[8-М]. Шоҳзода Н.И., Пирова Д.Қ. Проблемаҳо ва роҳҳои ҳалли ҷалб намудани сармояи хориҷӣ ба бозори хизматрасонии экологии Ҷумҳурии Тоҷикистон. [Матн] / Н.И. Шоҳзода, Д.Қ. Пирова // Паёми Донишгоҳи давлатии тичорати Тоҷикистон. – 2024. № 4/1(54). – С.493-454. ISSN 2308-054X .

[9-М]. Шоҳзода Н.И. Ташаккули шаклҳои танзими давлатии дастгирии сармоягузори хориҷӣ барои рушди бозори хизматрасонии экологӣ. [Матн] / И.Н. Шоҳзода // Паёми донишгоҳи миллии Тоҷикистон. – 2025. - №1. – С. 190-196. ISSN 2413-5151.

[10-М]. Шоҳзода Н.И. Механизмҳои самараноки идоракунии сармоягузорӣ ва татбиқи стратегияҳои инноватсионӣ дар шароити иқтисодиёти рақамии Тоҷикистон. [Матн] / Н.И. Шоҳзода // Паёми Донишгоҳи давлатии тичорати Тоҷикистон. – 2025. - № 2. – С. 482-488. ISSN 2308-054X .

[11-М]. Шохзода Н.И. Монеаҳо ва мушкилотҳо дар идоракунии сармоягузори хориҷӣ дар низоми хизматрасониҳои экологӣ. [Матн] / Н.И. Шохзода // Паёми Донишгоҳи давлатии тичорати Тоҷикистон. – 2025. - № 2. – С. 489- 496. ISSN 2308-054X

II. Мақолаҳои илмие, ки дар маҷмӯаҳо ва дигар нашрияҳои илмӣ-амалӣ чоп шудаанд:

[12-М]. Шохзода Н., Досиев М.Н. Совершенствование управления развитием экологического предпринимательства и рынок экологических услуг [Матн] / Н.И. Шохзода, М.Н. Досиев // Маҷалаи Омӯзиш ва рушди илмҳои табиатшиносӣ ва риёзӣ дар замони Истиқлолият. – 2022. - С. 328-334.

[13-М]. Шохзода Н.И. Особенности функционирования рынка экологических услуг / Н.И. Шохзода // Саноатикунонии босуръати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҳамбастагӣ бо эълон шудани “Бистсолаи омӯзиш ва рушди фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ дар соҳаи илму маориф”. Маводи конференсияи илмӣ-амалии байналмилалӣ (18 - 19 ноябри соли 2022). Қисми 2. - Душанбе, 2022. - С.173-177.

[14-М]. Шохзода Н.И. Формирование и развитие рынка экологических услуг в Республики Таджикистан / Н.И. Шохзода // Рушди устувори саноати миллӣ дар асоси амалигардонии “Бистсолаи омӯзиш ва рушди фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ дар соҳаи илму маориф”. Маводи конференсияи илмӣ-амалии ҷумҳуриявӣ (24 - 25 апрели соли 2023) Қисми 2. - Душанбе, 2023. - С. 171-176.

[15-М]. Шохзода Н.И., Досиев М.Н. Организационно-экономический механизм инвестиционной деятельности рынка экологических услуг [Матн] / Н.И. Шохзода, М.Н. Досиев // Заминаҳои илий-техникӣ ва иқтисодии саноатикунонии босуръати Ҷумҳурии Тоҷикистон. Маводи конференсияи илми-амалии байналмилалӣ (Душанбе, 24-25 ноябри соли 2023). Қисми 2. - Душанбе, 2023. - С. 49-53.

[16-М]. Досиев М.Н., Зоҳидов С.Қ., Шохзода Н.И. Идоракунии хизматрасониҳои маркетингӣ дар фаъолияти соҳибкории экологӣ ҳамчун омили татбиқкунандаи принципҳои иқтисодии “сабз” / М.Н. Досиев, С.Қ. Зоҳидов, Н.И. Шохзода // Заминаҳои илий-техникӣ ва иқтисодии саноатикунонии босуръати Ҷумҳурии Тоҷикистон // Маводи конференсияи илми-амалии байналмилалӣ (Душанбе, 24-25 ноябри соли 2023). Қисми 2. - Душанбе, 2023. - С. 45-49.

[17-м]. Шаропов Ф.Р. Досиев М.Н., Шохзода Н.И. Таҳлили баъзе мушкилоти экологӣ ва усулҳои ҳал намудани онҳо тавассути техника ва технологияҳои муосир [Матн] / Ф.Р. Шаропов, М.Н. Досиев, Н.И. Шохзода // Маводи конференсияи ҷумҳуриявии илмӣ-амалӣ бахшида ба соли 2025 «Соли

байналмилалии ҳифзи пиряхҳо» ва «Бистсолаи омӯзиш ва рушди илмҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ дар соҳаи илму маориф, солҳои 2020-2040». Душанбе, 14 март соли 2024 Академияи идоракунии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон. - Душанбе, 2024. - С. 77-81.

[18-М]. Досиев М.Н., Шохзода Н.И. Нақши технологияи инноватсионӣ дар рушди соҳибкории экологӣ ҳамчун омил рушди босуръати саноат [Матн] / М.Н. Досиев, Н.И. Шохзода // Бистсолаи омӯзиш ва рушди фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ дар соҳаи илму маориф - асоси саноатикунони босуръати Ҷумҳурии Тоҷикистон. Маводи конференсияи илми-амалии ҷумҳуриявӣ (26 - 27 апрели соли 2024). Қисми 2. - Душанбе, 2024. - С.26-30.

[19-М]. Досиев М.Н., Шохзода Н.И. Идоракунии ва баҳодихии омилҳои ҷолибнокии сармоягузори хориҷӣ ба иқтисодиёт дар шароити муосир [Матн] / М.Н. Досиев, Н.И. Шохзода // Рушди босуботи идораи молияи давлатӣ дар партави иҷрои ҳадафҳои стратегияи миллии рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030, бахшида ба солҳои 2022-2026 «Солҳои рушди саноат». Маводи конференсияи ҷумҳуриявии илми-амалӣ (24 апрели соли 2024). - Душанбе: Матбааи АИДНПҶТ. - 2024. - С. 32-39.

[20-М]. Шохзода Н.И. Ҷалб кардани сармояи хориҷӣ дар рушди бозори хизматрасониҳои экологӣ дар асоси таҷрибаи кишварҳои хориҷӣ. [Матн] / Н.И. Шохзода // Иқтисод ва сайёҳӣ: тамоюл ва дурнамо. – 2024. - №2. - С. 166-174.

[21-М]. Шохзода Н.И. Разработка форм государственного регулирования для поддержки иностранных инвестиций в сфере экологических услуг [Матн] / Н.И. Шохзода // Маводҳои конфронси илмию амалии байналмилалӣ бахшида ба 30 - солагии қабули Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва соли “Маърифати ҳуқуқӣ” дар мавзӯи “Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ифодаи арзишҳои умумимиллӣ”. – Душанбе: «ДБССТ», 2024. – С. 269-274.

5. Мавҷудияти санадҳои тасдиқкунандаи татбиқи натиҷаҳои илмӣ дар истеҳсолот ё имконияти татбиқ намудани онҳо. Хулосаҳо ва пешниҳоди натиҷаҳои бадастомада дар семинарҳо, конфронсҳои илмию амалии сатҳҳои гуногун мавриди баррасӣ қарор гирифтаанд. Ҳамчунин, тавсияҳои методӣ ва амалии дар диссертатсия асоснокшуда, дар амалия ва ҷараёни таълим, баҳусус, дар Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон (18 феввали соли 2025 таҳти №15-1-2/164) ва Донишгоҳи байналмилалии сайёҳӣ ва соҳибкории Тоҷикистон (аз 1 март соли 2025 таҳти №62/25-1) татбиқ шудааст, ки бо санади дахлдор тасдиқ мегардад.

6. Саҳми довтолаб дар иҷрои таҳқиқоти диссертатсионӣ. Рисолаи диссертатсионӣ натиҷаи кори мустақилонаи илмии муаллиф буда, муқаррароти илмӣ, хулосаҳо ва тавсияҳои дар он таҳия ва асоснокшуда аз ҷониби муаллиф мустақилона дар асоси гузаронидани таҳқиқи амалияи рушди хизматрасониҳои

экологӣ дар сатҳи ҷумхурӣ ва байналмилали анҷом дода шудаанд. Қисми таҳлилии диссертатсия дар асоси коркарди маълумотҳои Агентии омили назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идоракунии амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон, арзёбии вазъи рушди низоми хизматрасониҳои экологӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин, таҳқиқи ҷалб ва идоракунии сармояи хориҷӣ дар низоми хизматрасониҳои экологӣ анҷом дода шудааст.

Навгони илмӣ дар он ифода меёбад, ки дар шароити иқтисодиёти бозории ҚТ асосноккунии назариявӣ, методологӣ ва амалии таъмини идоракунии самараноки истифодаи сармоягузори хориҷӣ дар низоми хизматрасониҳои экологӣ ба таври комплексӣ таҳия ва пешниҳод шудааст, ки дар он хусусиятҳои ташаккул, механизми идоракунӣ, шаклҳои танзими давлатӣ, воситаҳои ҳавасмандгардонӣ, модели ҳамкори ташкилию иқтисодӣ ва самтҳои афзалиятноки низоми хизматрасониҳои экологӣ дар асоси омӯхтани таҷрибаи пешрафтаи байналмилалӣ ва хусусиятҳои миллии ҚТ муайян гардида, усулҳои амалии баланд бардоштани самаранокии идоракунии сармоягузори хориҷӣ ва таҳкими муҳити институтсионалии экологии кишвар пешниҳод карда шудаанд. Натиҷаҳои муҳимтарини илмии тадқиқот, ки навгониҳои илмии онҳоро муайян мекунанд, инҳоянд:

1. Ҷанбаҳои назариявии идоракунии самараноки сармоягузори хориҷӣ дар рушди низоми хизматрасониҳои экологӣ ҳамчун омили муҳимтарини рушди иқтисодӣ ва иҷтимоӣ дар шароити иқтисоди бозорӣ баррасӣ карда шуда, таҳқиқи категорияҳои «сармоягузорӣ», «сармоягузори хориҷӣ» ва «хизматрасониҳои экологӣ» ҳамчун объекти идоракунӣ муайян карда шуданд.

2. Таҷрибаи байналмилалӣ ҷалб ва идоракунии сармоягузори хориҷӣ дар низоми хизматрасониҳои экологӣ ва асоснок намудани зарурати мутобик намудани таҷрибаи онҳо ба шароити ҚТ; (бо дарназардошти таҷрибаи ИМА, Олмон ва Сингапур) коркард гардида, моделҳои мушаххаси дастгирии давлатӣ, имтиёзҳои андозӣ, шарикӣ давлатӣ-хусусӣ ва истифодаи технологияи нав барои ҷалби сармояи хориҷӣ таҳлил ва барои шароити Тоҷикистон мутобик гардонидан, пешниҳод карда шудааст.

3. Сатҳи ҷалб ва самаранокии истифодаи сармоягузориҳои хориҷӣ дар низоми хизматрасониҳои экологии Тоҷикистон муайян карда шуда, барои таъмини самаранокии иштироки он маҷмӯи чораҳои низомнок ва мақсаднок асоснок ва пешниҳод гардиданд. Омилҳои (иқтисодӣ, сиёсӣ ва инфрасохторӣ) ва монеаҳои асосии таъсиррасон ба идоракунии самараноки дар низоми хизматрасониҳои экологӣ муайян карда шуда, ҳамчунин баҳри бартараф намудани онҳо пешниҳодҳои мушахас карда шудааст. Индикаторҳо ва нишондиҳандаҳои самаранокии низоми идоракунии сармоягузори хориҷӣ дар

низомии хизматрасониҳои экологӣ муайян ва таҳлил карда шудаанд. Бо дарназардошти маълумоти воқеии солҳои 2022–2025 ва равшани афзоиши тадриҷии маблағгузори ба лоиҳаҳои экологӣ, инчунин таваччуи афзоиши Ҳукумати ҚТ ба рушди соҳаи экология ва хизматрасониҳои экологӣ, барои солҳои 2026–2030 пешгӯии эҳтимолии ҷалби сармояи хориҷӣ ба низомии хизматрасониҳои экологӣ пешниҳод шудааст.

7. Натиҷаҳои назаррасии назариявӣ ва методии таҳқиқот, ки дорони навгонии илмӣ мебошанд, инҳо махсуб меёбанд: асосноккунии назариявӣ, методологӣ ва амалии идоракунии самараноки сармоягузори хориҷӣ дар низомии хизматрасониҳои экологӣ ба таври комплексӣ таҳия ва пешниҳод шудааст, ки дар он хусусиятҳои ташаккул, механизми идоракунӣ, шаклҳои танзими давлатӣ, воситаҳои ҳавасмандгардонӣ, модели ҳамкориҳои ташкилию иқтисодӣ ва самтҳои афзалиятноки низомии хизматрасониҳои экологӣ дар асоси омӯхтани таҷрибаи пешрафтаи байналмилалӣ ва хусусиятҳои миллии ҚТ муайян гардида, усулҳои амалии баланд бардоштани самаранокии идоракунии сармоягузори хориҷӣ ва таҳкими муҳити институтсионалии экологии кишвар пешниҳод карда шудаанд.

8. Баъзе тавсияҳо оид ба истифодаи амалии таҳқиқот:

1. Тоҷикистон метавонад бо роҳандозии лоиҳаҳои муштарак технологияҳои сабз ва инноватсиониро дар самтҳои коркарди партовҳо, тозакунии об, энергетикаи сабз ва идоракунии захираҳои ҷалб намуда, мушкилоти экологиро ҳал ва сатҳи хизматрасониҳои экологиро баланд бардорад.

2. Барои мутобиқсозӣ ва тақмили Барномаи миёнамуҳлати рушди иқтисоди рақамӣ дар ҚТ барои солҳои 2026-2030, Стратегияи рушди зеҳни сунӣ дар ҚТ барои давраи то соли 2040 ва Стратегияи ҷалби сармоя ба ҚТ барои давраи то соли 2040 вобаста ба истифодаи технологияҳои рақамӣ дар идоракунии сармоягузориҳои хориҷӣ дар низомии хизматрасониҳои экологӣ, тавсияҳо ва пешниҳодҳои илман асоснок карда шуд .

3. Бо мақсади баланд бардоштани идоракунии самараноки сармоягузори хориҷӣ дар низомии хизматрасониҳои экологӣ, зарур аст, ки дар сохтори КДСИАД назди Ҳукумати ҚТ як шубҳаи махсус ё зерсохтори алоҳида таъсис дода шавад, ки фаъолияти худро танҳо ба лоиҳаҳои сармоягузориҳои экологӣ равона кунад .

4. Пешниҳод мегардад, ки дар Барномаи сармоягузориҳои давлатӣ барои солҳои 2026-2030 бахши экология дар умум ва зербахши хизматрасониҳои экологӣ дар алоҳидагӣ пешбинӣ карда шавад.

ҚАРОРИ ЧАЛАСА

Баъди шундан ва муҳокима намудани диссертатсияи Шоҳзода Назира Изатулло дар мавзӯи «Таъмини самаранокии идоракунии истифодаи сармоягузориҳои хориҷӣ дар низоми хизматрасониҳои экологӣ», ки барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯи ихтисоси 6D050700-Менеҷмент (6D050704-Ташкил ва идоракунии корхонаҳо, низомҳо ва комплексҳо), тақризи роҳбари илмӣ номзади илмҳои иқтисодӣ, дотсент мудирӣ кафедраи идоракунии молияи давлатӣ ва иқтисоди рақамии Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Досиев Маҳмадшоҳ Назарович, баромади муқарризон: Мирсаидов А.Б. - д.и.и., профессор муовини директори Институти иқтисод ва демографияи АМИТ, Содиков А.Р., - н.и.и., дотсенти кафедраи идоракунии молияи давлатӣ ва иқтисоди рақамии АИДНПҚТ, Бегмуродов С.Ш., - н.и.и., дотсенти кафедраи менеҷменти инноватсионӣ ва маркенинги Донишгоҳи технологии Тоҷикистон оид ба мутобиқати ихтисос ва номи мавзӯ ба шиносномаи ихтисос, навгонии илмӣ, аҳамият ва хулосаҳои диссертатсия, инчунин натиҷаҳои корҳои нашрсудайи Шоҳзода Назира Изатулло чаласаи кафедраи иқтисод ва идораи Донишгоҳи технологии Тоҷикистон дар асоси натиҷаи овоздиҳии кушода ва хулосаи пешниҳодгардида

ҚАРОР ҚАРД:

1. Диссертатсияи докторант (PhD) Шоҳзода Назира Изатулло дар мавзӯи «Таъмини самаранокии идоракунии истифодаи сармоягузориҳои хориҷӣ дар низоми хизматрасониҳои экологӣ» таҳқиқоти илмии соҳавии анҷомёфта ба ҳисоб рафта, ба талаботи пешбинигардида ҷиҳати дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯи ихтисоси 6D050700 - Менеҷмент (6D050704 - Ташкил ва идоракунии корхонаҳо, низомҳо ва комплексҳо) пешниҳод гардидааст, анҷомёфта ҳисобида шавад.

2. Диссертатсияи Шоҳзода Назира Изатулло дар мавзӯи «Таъмини самаранокии идоракунии истифодаи сармоягузориҳои хориҷӣ дар низоми хизматрасониҳои экологӣ» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯи ихтисоси 6D050700 - Менеҷмент (6D050704 - Ташкил ва идоракунии корхонаҳо, низомҳо ва комплексҳо) ба Шурои диссертатсионии 6D.КOA-017-и назди Институти иқтисодиёт ва демографияи Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон барои ҳимоя тавсия дода шавад.

3. Докторант (PhD) Шоҳзода Назира Изатулло вазифадор карда шавад, ки дар муҳлатҳои муайяншуда маводҳои зарурии худро ба Шурои диссертатсионии 6D.КOA-017-и назди Институти иқтисодиёт ва демографияи Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон пешниҳод намояд.

Дар чаласаи иштирок доштанд: ҳамагӣ - 17 нафар, аз онҳо бо ҳуқуқи овоздиҳӣ – 17 нафар. Натиҷаи овоздиҳии кушода чунин аст:

тарафдор – 17 нафар,

зид - нест

бетараф – нест

Хулоса дар чаласаи кафедраи иқтисод ва идораи Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон аз 14 - уми марти соли 2025, суратмаҷлиси № 8 тасдиқ шудааст.

Раисиқунандаи чаласа,

н.и.и., и.в., дотсент мудир

кафедраи иқтисод ва идораи

Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон

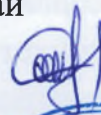
Гадоев А.Ч.

Котиби чаласа,

доктори иқтисодиёт (PhD),

и.в., дотсенти кафедраи иқтисод ва идораи

Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон

Сафозода Ҳ.С.

Имзои Гадоев А. ва Сафозода Ҳ.- ро

тасдиқ мекунам: Сардори раёсати кадрҳо

корғузори ва назорати

Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон

Раҳматулло Нусратулло

Суроға: Ҷумҳурии Тоҷикистон, 734061, ш. Душанбе, кучаи Н. Қарабоев 63/3

Тел.: (+992 37) 234-79-88; 234-79-90. E-mail: rectorat-tut@mail.ru